

PROVINCIE **UTRECHT**

Netwerk Omgevingsgericht Werken

Doorontwikkeling Netwerk Omgevingsgericht Werken

Hierbij leest u de tweede nieuwsbrief van het Netwerk Omgevingsgericht Werken (NOW). In de vorige nieuwsbrief werd het NOW geïntroduceerd. In deze nieuwsbrief leest u over de doorontwikkelingsfase waarin het NOW zich bevindt. Daarna volgen een terugblik op acht jaar PARK, het werkbezoek Hollandsche IJsselgebied van afgelopen 13 september en een uitnodiging voor het POP-U van medio januari 2024.

Terugblik op het NOW

Het NOW werd in 2021 opgericht, en is een intern provinciaal netwerk van experts op het gebied van omgevingskwaliteit, gebiedsgericht werken, ruimtelijk ontwerp, innovatie en samenwerking. Het netwerk werkt proactief samen als één overheid, waarbij het niet alleen redeneert vanuit de eigen beleids- en regelwereld, maar vooral ook kijkt wat er buiten nodig is om de provinciale opgaven te bereiken. Het NOW is de dingen anders gaan doen. In diverse projecten en gebieden buiten heeft dat resultaat gehad. Voorbeelden hiervan zijn de Vinkeveense Plassen, Bunnik - Kersenweide en Harmelerwaard.

Oorspronkelijk had het NOW de opdracht om de organisatie te ondersteunen en te helpen in het omgevingsgericht werken. Dit doet het netwerk door te ondersteunen in projecten en daarvan te leren, en door knelpunten in de uitvoering van het omgevingsbeleid te agenderen. Vanaf de start van het netwerk werd echter al duidelijk dat er veel meervoudige projecten zijn die geen natuurlijk eigenaar in de organisatie hebben. Het NOW is steeds meer zelf deze projecten gaan doen. Daardoor is de nadruk binnen het netwerk steeds meer komen te liggen op de uitvoering van projecten in gebieden.

Vooruitblik op het NOW

Na de start van het NOW zijn er ook andere plekken in de organisatie gekomen die werken aan de ontwikkeling van de organisatie, die het omgevingsgericht werken bevorderen en die werken aan de knelpunten in de uitvoering van het Omgevingsbeleid. Een voorbeeld hiervan zijn de vier coördinatiepunten van de beleidscyclus (beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking, uitvoering en monitoring & evaluatie) die zijn ingericht ten behoeve van de uitvoering van de Omgevingswet. Daarom is het nu de vraag op welke wijze het netwerk haar toegevoegde waarde het beste kan inzetten.

Op het moment wordt onderzocht of er een team gecreëerd kan worden binnen het domein Stedelijke Leefomgeving waar meervoudige, gebiedsgerichte projecten kunnen worden opgepakt. Dit wordt dan onder andere gevoed vanuit de omgevingsagenda van gemeenten en het omgevingsbeleid en de programma's van de provincie Utrecht. Het verder bundelen van dit soort werkzaamheden binnen één team maakt het werken aan de kwaliteit van de eigen processen in gebieden en projecten gemakkelijker. Inmiddels is er een kwartiermaker aan de slag.

Bron foto: opname uit 'Vliegwiel van gemeenschapskracht, Gelukkig en vitaal Werkhoven, Bunnik en Odijk' / Serge Calon

Terugblik op acht jaar PARK

De PARK, onderdeel van het NOW, eindigt in de huidige vorm per komende 1 december. Ter gelegenheid hiervan blik het netwerk graag terug op acht jaar PARK. PARK staat voor Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit, en wordt sinds 1 december 2015 belichaamd door Paul Roncken. Hij adviseert het provinciebestuur en de ambtelijke organisatie zowel gevraagd als ongevraagd over trends en ruimtelijke ontwikkelingen in landelijk en stedelijk gebied. Komende 1 december neemt Paul Roncken afscheid van de provincie als PARK met een bijeenkomst in Paushuize, waar hij een afscheidsrede geeft over wat de adviezen hebben opgeleverd. Ter gelegenheid van zijn vertrek biedt hij

dan de provincie een speciaal vervaardigd kunstwerk aan; een drieluik, gemaakt door Erik Odijk.

Oprichting van de PARK

In juni 2008 is in de commissie Ruimte, Groen en Water de behoefte uitgesproken aan onafhankelijke advisering op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Na een pilot van ruim een jaar hebben Gedeputeerde Staten in samenspraak met de commissie in april 2010 besloten de adviseur ruimtelijke kwaliteit aan te stellen per 1 juni 2010. Dit was Han Lörzing. De tweede, toen nog ARK geheten (Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit), was Ingeborg Thoral.

Doel van de PARK en de speerpunten van het omgevingsgericht werken

De PARK vertaalt opgaven naar de praktijk van ruimtelijke ontwikkelingen. Paul Roncken geeft generieke adviezen, bijvoorbeeld over trends en te ontwikkelen beleid, en adviezen over specifieke locaties of locatie-overstijgende ontwikkelingen. Alle vormen van onafhankelijke advisering hebben uiteindelijk als doel om kwaliteit te toetsen, te bespreken en te borgen.

De adviezen van de PARK zijn in lijn met de speerpunten van het omgevingsgericht werken: meer en eerder het maatschappelijk initiatief centraal, een proactieve en integrale aanpak, als één overheid optreden, en monitoring, evaluatie en leren door te doen. Zo pleit het advies Utrechts Heuvelland van december 2021 voor meer integraal en gebiedsgericht werken door aandacht te vragen voor de ruimtelijke integratie van beleidsdoelen voor woningbouw, energie, historie, klimaat, voedselproductie, recreatie, biodiversiteit en waterhuishouding.

De PARK en de PCL worden samengevoegd tot 'UtrechtAdvies'

Naast de PARK heeft de provincie nog een onafhankelijke adviesraad: de Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL). De PCL adviseert Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten gevraagd en ongevraagd over onderwerpen die de kwaliteit van de leefomgeving aangaan. Daarbij richten ze zich op de samenhang tussen de verschillende maatschappelijke en ruimtelijke opgaven. In het coalitieakkoord is aangegeven dat de PARK en de PCL worden samengevoegd tot een nieuw onafhankelijk instituut, met de werknaam 'UtrechtAdvies'. Op dit moment wordt dit verder uitgewerkt. Naar verwachting start het nieuwe instituut in het tweede kwartaal van 2024.

Zie voor meer informatie over de inzet van de PARK de volgende link: [Provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit | provincie Utrecht \(provincie-utrecht.nl\)](https://provinciaaladviseur.ruimtelijkekwaliteit.provincie-utrecht.nl).

Bron foto: beeldbank provincie Utrecht

Werkbezoek Hollandsche IJsselgebied

Afgelopen 13 september vond het werkbezoek naar het Hollandsche IJsselgebied plaats. De leden van Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en het concernmanagementteam bezochten toen dit gebied, gelegen ten zuidwesten van de stad Utrecht, tussen de dorpsrand van IJsselstein en de N228. Het NOW en Groen Groeit Mee (GGM) trokken samen op in de voorbereiding van het werkbezoek. Ook

vormden gebiedspartners als Staatsbosbeheer, Edwin Tas: wethouder van IJsselstein en het waterschap Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) onderdeel van de organisatie en het programma van het werkbezoek.

Doel van het werkbezoek en de speerpunten van het omgevingsgericht werken

Het doel van het werkbezoek was drieledig. Het was naast een introductie van omgevingsgericht werken en het programma Groen Groeit Mee, ook een toelichting op de verschillende opgaven in het Hollandsche IJsselgebied van de provincie Utrecht en de gebiedspartners. Ten slotte was het bedoeld als een kijkje in de keuken van het omgevingsgericht werken in de praktijk.

In dit gebied staat de samenwerking als één overheid, een van de speerpunten van het omgevingsgericht werken, centraal. HDSR, Staatsbosbeheer en de gemeenten Utrecht, Nieuwegein, IJsselstein en Montfoort willen samenwerken in het gebied en stellen capaciteit en middelen beschikbaar om het proces verder te brengen. Het verplaatsen van de waterkering heeft in dit proces een katalysatorfunctie: deze grote ingreep in de omgeving is een kans om meerdere doelstellingen te behalen. Hierdoor gaat de aandacht naast waterveiligheid ook naar thema's als recreatie en natuur in het gebied. Zo wordt het gebied niet sectoraal, maar integraal en samenhangend benaderd.

Terugblik op het werkbezoek

Het NOW kijkt tevreden terug op het werkbezoek. Er werd zowel door de provincie Utrecht als door de gebiedspartners veel informatie uitgewisseld. Daarnaast werd er actief deelgenomen door de deelnemers aan het werkbezoek door het stellen van vragen en het voeren van gesprekken.

Zie voor meer informatie over het werkbezoek Hollandsche IJsselgebied ook het [beeldverslag](#) van het werkbezoek, en de factsheets van [Groen Groeit Mee](#) en het [Hollandsche IJsselgebied](#).

Bron foto: Hanne Hansen Photography

Uitnodiging POP-U medio januari 2024

Het POP-U organiseert vier maal per jaar een intern ontwerpoverleg om de inhoudelijke kwaliteit van de ontwerpen van de provincie Utrecht te vergroten. Vakmatige verdieping en collegiale uitwisseling staan in dit overleg centraal. Er vindt geen besluitvorming plaats. Tijdens het ontwerpoverleg vindt er kennisdeling plaats, wordt er geholpen richting te geven aan de positie, betekenis en meerwaarde van ontwerp, en wordt er gezorgd voor een goede wisselwerking met de beleidsvorming: Ontwerpen met Beleid!

Het eerstvolgende POP-U is medio januari 2024. De agenda voor dit ontwerpoverleg is bij het opstellen van deze nieuwsbrief nog in ontwikkeling, en de precieze datum is nog onbekend. Als u op de verzendlijst van deelnemers wilt staan of suggesties hebt voor onderwerpen, kunt u contact opnemen met de secretaris/voorzitter van het POP-U via: michiel.van.dongen@provincie-utrecht.nl.

PROVINCIE UTRECHT

Archimedeslaan 6
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

[Uitschrijven](#)